

DỰ THẢO ÁN LỆ SỐ 05¹

ÁN LỆ SỐ/2023/AL

Về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”

Được Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao thông qua vào ngày ... tháng ... năm 2023 và được công bố theo Quyết định số .../QĐ-CA ngày ... tháng ... năm 2023 của Chánh án Tòa án nhân dân tối cao.

Nguồn án lệ:

Quyết định giám đốc thẩm số 45/2022/HS-GĐT ngày 30/8/2022 của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội về vụ án “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” đối với Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2.

Vị trí nội dung án lệ:

Đoạn 1, 2 và 3 phần “Nhận định của Tòa án”.

Khái quát nội dung của án lệ:

- Tình huống án lệ:

Các bị cáo có hành vi cùng nhau góp tiền mua ma túy, chuẩn bị phương tiện, dụng cụ để thực hiện việc sử dụng trái phép chất ma túy.

- Giải pháp pháp lý:

Trường hợp này, các bị cáo phải bị truy cứu trách nhiệm hình sự về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”.

Quy định của pháp luật liên quan đến án lệ:

Điều b khoản 2 Điều 255 Bộ luật Hình sự năm 2015.

Từ khóa của án lệ:

“Cùng nhau sử dụng trái phép chất ma túy”; “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Sáng ngày 15/4/2021 Vũ Lệnh T1 đến nhà Vũ Văn T để giúp Vũ Văn T xây nhà mới. Đến khoảng 12 giờ cùng ngày Vũ Văn T bảo Vũ Lệnh T1 gọi điện thoại cho Vũ Quốc T2 đến dọn dẹp cốp pha. Vũ Quốc T2 điều khiển xe mô tô nhãn hiệu Sirius biển kiểm soát 15H1-053.93 đến, lúc này Vũ Văn T và Vũ Lệnh T1 đang ngồi ăn cơm trong nhà, Vũ Quốc T2 đứng ngoài cửa thì Vũ Văn T nói: “Mọi người vất vả nên mua ma túy về cùng nhau sử dụng”; đồng thời Vũ Văn T bỏ ra 400.000 đồng rồi bảo Vũ Lệnh T1 góp 300.000 đồng và Vũ Quốc T2 góp 100.000 đồng. Sau đó, Vũ Văn T đưa cho Vũ Quốc T2 700.000 đồng (gồm số tiền của Vũ Văn T và Vũ Lệnh T1) để đi mua ma túy đá về cho cả nhóm sử dụng. Vũ Lệnh T1 gọi điện cho một người phụ nữ có tên facebook là “Phạm Hương” qua ứng

¹ Dự thảo án lệ này do Tòa án nhân dân thành phố Hải Phòng đề xuất.

dụng messenger (không xác định được lý lịch), trao đổi để đến mua ma túy. Sau đó, Vũ Quốc T2 điều khiển xe mô tô đến khu vực ngã ba phường H, quận D, thành phố Hải Phòng, đưa 800.000 đồng (đã bao gồm 100.000 đồng của Vũ Quốc T2) cho người phụ nữ không quen biết và nhận 01 túi linon màu trắng kích thước 2,5x2,5 cm chứa ma túy đá. Vũ Quốc T2 cầm ma túy về để trên mặt bàn trong phòng ngủ của Vũ Văn T. Lúc này, Vũ Lệnh T1 hỏi Vũ Văn T lấy bộ dụng cụ sử dụng ma túy ở đâu thì Vũ Văn T nói “N có, mày gọi điện cho N cầm sang” nên Vũ Lệnh T1 gọi điện thoại cho Vũ Văn N. Ngay sau đó, Vũ Văn N lấy ma túy đổ vào công thủy tinh rồi Vũ Văn T, Vũ Quốc T2, Vũ Lệnh T1 và Vũ Văn N dùng bật lửa đốt cháy ma túy và hít. Cả nhóm cùng nhau sử dụng ma túy được khoảng 10 phút thì Công an huyện Kiến Thụy kiểm tra, phát hiện và thu giữ tại nền nhà 01 túi nilon màu trắng kích thước 2,5x2,5cm chứa tinh thể màu trắng (niêm phong ký hiệu M2) và các vật chứng khác.

Tại Kết luận giám định số 261 ngày 20/4/2021, Phòng kỹ thuật hình sự Công an thành phố Hải Phòng kết luận: Tạp chất màu vàng đục bám dính trong đoạn ống thủy tinh mẫu M1 là ma túy Methamphetamine, không đủ điều kiện xác định khối lượng ma túy bám dính. Tinh thể màu trắng mẫu M2 là ma túy Methamphetamine có khối lượng 0,37 gam. Mẫu nước tiểu Vũ Văn T, Vũ Quốc T2, Vũ Lệnh T1 đều tìm thấy chất ma túy Methamphetamine. Kết quả xác minh xác định Vũ Văn T, Vũ Quốc T2 và Vũ Lệnh T1 đều không phải là đối tượng nghiện ma túy.

Đối với Vũ Văn N, cơ quan điều tra xác định chưa đủ cơ sở xác định Vũ Văn N phạm tội. Mặc dù đã nhiều lần triệu tập nhưng Vũ Văn N vắng mặt tại địa phương, hành vi do dấu hiệu vi phạm hành chính sẽ xử lý sau.

Tại Cáo trạng số 44/CT-VKS-KT ngày 11/10/2021, Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng truy tố Vũ Văn T phạm tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” theo điểm c khoản 1 Điều 249 và tội “Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy” theo điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật Hình sự; truy tố Vũ Lệnh T1 và Vũ Quốc T2 phạm tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” theo điểm c khoản 1 Điều 249 Bộ luật Hình sự.

Tại Quyết định số 02/2021/HSST-QĐ ngày 19/11/2021, Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng đã trả hồ sơ để Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Thụy điều tra bổ sung, làm rõ hành vi “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” của Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 và Vũ Văn N theo quy định tại Điều 255 Bộ luật Hình sự.

Tại Công văn số 564/BC-VKS ngày 07/12/2021, Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Thụy giữ nguyên quan điểm truy tố đối với các bị cáo về tội danh và điều luật áp dụng như Cáo trạng số 44/CT-VKS-KT ngày 11/10/2021.

Tại Quyết định số 04/2021/HSST-QĐ ngày 29/12/2021, Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy đã trả hồ sơ để Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Thụy điều tra bổ sung, làm rõ hành vi “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” của Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 và Vũ Văn N theo quy định tại Điều 255 Bộ luật Hình sự.

Tại Công văn số 20/BC-VKS ngày 26/01/2022, Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Thụy giữ nguyên quan điểm truy tố đối với các bị cáo Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1 và Vũ Quốc T2 về tội danh và điều luật áp dụng như Cáo trạng số 44/CT-VKS-KT ngày 11/10/2021.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 10/2022/HSST ngày 11/3/2022, Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng quyết định: Áp dụng điểm b khoản 2 Điều 255; điểm s khoản 1 Điều 51; Điều 17; Điều 58; Điều 38 Bộ luật Hình sự, xử phạt Vũ Văn T 07 năm 06 tháng tù về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”, thời hạn tù tính từ ngày 21/4/2021.

Áp dụng điểm b khoản 2 Điều 255; điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51; Điều 17; Điều 58; Điều 38 Bộ luật Hình sự, xử phạt Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 mỗi bị cáo 07 năm tù, đều về tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”, thời hạn tù tính từ ngày 21/4/2021.

Đồng thời Tòa án cấp sơ thẩm ban hành Quyết định số 01/HS-QĐ ngày 11/3/2022 khởi tố vụ án hình sự “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”.

Bản án hình sự sơ thẩm nêu trên không có kháng cáo và kháng nghị theo thủ tục phúc thẩm nên đã có hiệu lực pháp luật.

Tại Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 24/QĐ-VC1-HS ngày 08/6/2022, Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội kháng nghị Bản án hình sự sơ thẩm số 10/2022/HSST ngày 11/3/2022 của Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng: Đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội xét xử theo thủ tục giám đốc thẩm, hủy Bản án hình sự sơ thẩm nêu trên để xét xử sơ thẩm lại theo hướng kết án Vũ Văn T phạm tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” theo quy định tại điểm c khoản 1 Điều 249 Bộ luật Hình sự và “Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật Hình sự; Vũ Lệnh T1 và Vũ Quốc T2 phạm tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” theo quy định tại điểm c khoản 1 Điều 249 Bộ luật Hình sự; đồng thời hủy Quyết định số 01/HS- QĐ ngày 11/3/2022 của Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy khởi tố vụ án hình sự “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”, với lý do:

Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 cùng nhau bàn bạc, thống nhất góp tiền để mua ma túy để cùng nhau sử dụng; Vũ Văn N tiếp nhận ý chí của các đối tượng trên, cung cấp công cụ, phương tiện để cả nhóm sử dụng ma túy. Sau đó, các đối tượng trên tự đưa ma túy vào cơ thể mình nhằm thỏa mãn nhu cầu sử dụng ma túy của mỗi cá nhân, không có hành vi chuẩn bị ma túy hoặc phương tiện sử dụng ma túy nhằm cung cấp hoặc đưa ma túy vào cơ thể người khác ngoài các đối tượng trên (không có người thụ hưởng). Do đó hành vi của T, T1, T2, N không cấu thành tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại Điều 255 Bộ luật Hình sự.

Tài liệu có trong hồ sơ vụ án chỉ đủ căn cứ chứng minh: Các đối tượng T, T1, T2 cùng nhau mua và cất giữ trái phép 0,37gam ma túy để sử dụng cho bản thân nên bị khởi tố vụ án, khởi tố bị can và tạm giam về tội “Tàng trữ trái phép

chất ma túy” theo Điều 249 Bộ luật Hình sự là có căn cứ. Ngoài ra, T còn có hành vi chứa chấp các đối tượng khác sử dụng trái phép chất ma túy nên đã bị khởi tố về tội “Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy” theo Điều 256 Bộ luật Hình sự là có căn cứ; N không góp tiền mua ma túy nên không có căn cứ xử lý hình sự.

Tại phiên tòa giám đốc thẩm, đại diện Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội đề nghị Ủy ban Thẩm phán Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng nghị của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

[1] Vũ Văn T là người khởi xướng việc mua ma túy để cùng nhau sử dụng ma túy ngay tại nhà của Vũ Văn T; chỉ đạo, phân công các đối tượng góp số tiền cụ thể để mua ma túy và phân công Vũ Quốc T2 là người đi mua ma túy; chỉ đạo Vũ Lệnh T1 sang nhà Vũ Văn N mượn dụng cụ sử dụng ma túy. Đồng thời Vũ Văn T cũng là người cung cấp địa điểm là nhà riêng của Vũ Văn T để chính Vũ Văn T và các đối tượng Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2, Vũ Văn N cùng nhau sử dụng trái phép chất ma túy.

[2] Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 cùng góp tiền để có được tổng số tiền 800.000 đồng mua ma túy, trong đó Vũ Lệnh T1 góp 300.000 đồng; Vũ Quốc T2 góp 100.000 đồng. Vũ Lệnh T1 gọi điện thoại cho một người phụ nữ không xác định được lý lịch trao đổi mua ma túy; sau đó Vũ Quốc T2 đi mua 800.000 đồng ma túy của người này. Theo sự chỉ đạo của Vũ Văn T thì Vũ Lệnh T1 gọi điện thoại cho Vũ Văn N hỏi mượn bộ dụng cụ sử dụng ma túy. Ngay sau đó, Vũ Văn N cầm bộ dụng cụ sử dụng ma túy đã đến nhà Vũ Văn T để các đối tượng cùng sử dụng.

[3] Theo quy định tại khoản 1 Điều 255 Bộ luật Hình sự thì “Người nào tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy dưới bất kỳ hình thức nào...” (cụ thể thực hiện một trong các hành vi như: bố trí, sắp xếp, điều hành con người, phương tiện; cung cấp ma túy, địa điểm, phương tiện, dụng cụ... để thực hiện việc sử dụng trái phép chất ma túy), là đủ yếu tố cấu thành tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”. Như vậy, Vũ Văn T có hành vi cung cấp địa điểm; đồng thời Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 còn thực hiện và hành vi góp tiền mua ma túy, để tự mình sử dụng trái phép chất ma túy và cung cấp chất ma túy, địa điểm, phương tiện để người khác cùng sử dụng chất ma túy. Hành vi của Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 là đủ yếu tố cấu thành tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại điểm b khoản 2 Điều 255 Bộ luật Hình sự.

[4] Mặc dù Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng đã 02 lần trả hồ sơ để điều tra bổ sung để làm rõ hành vi “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” của Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2, Vũ Văn N nhưng Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Thụy vẫn giữ nguyên quan điểm truy tố Vũ Văn T phạm tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” theo điểm c khoản 1 Điều 249 Bộ luật Hình sự và tội “Chứa chấp việc sử dụng trái phép chất ma túy” theo điểm d khoản 2 Điều 256 Bộ luật Hình sự; truy tố Vũ Lệnh T1 và Vũ Quốc T2 phạm tội “Tàng trữ trái phép chất ma túy” theo điểm c khoản 1 Điều 249 Bộ luật Hình sự. Căn cứ vào quy định tại khoản 3 Điều 298 của Bộ luật Tố tụng hình sự về giới hạn của

việc xét thì Tòa án cấp sơ thẩm đã xét xử và kết án của Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 phạm tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” là có căn cứ; đồng thời Tòa án cấp sơ thẩm ban hành Quyết định số 01/HS-QĐ ngày 11/3/2022 khởi tố vụ án hình sự “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” là đúng pháp luật.

Bởi các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào khoản 1 Điều 382; khoản 1 Điều 388; Điều 389 Bộ luật Tố tụng hình sự năm 2015;

1. Không chấp nhận Quyết định kháng nghị giám đốc thẩm số 24/QĐ-VC1-HS ngày 08/6/2022 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội;

2. Giữ nguyên Bản án hình sự sơ thẩm số 10/2022/HSST ngày 11/3/2022 của Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng và Quyết định số 01/HS-QĐ ngày 11/3/2022 của Tòa án nhân dân huyện Kiến Thụy, thành phố Hải Phòng về việc khởi tố vụ án hình sự “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”.

NỘI DUNG ÁN LỆ

“[1] Vũ Văn T là người khởi xướng việc mua ma túy để cùng nhau sử dụng ma túy ngay tại nhà của Vũ Văn T; chỉ đạo, phân công các đối tượng góp số tiền cụ thể để mua ma túy và phân công Vũ Quốc T2 là người đi mua ma túy; chỉ đạo Vũ Lệnh T1 sang nhà Vũ Văn N mượn dụng cụ sử dụng ma túy. Đồng thời Vũ Văn T cũng là người cung cấp địa điểm là nhà riêng của Vũ Văn T để chính Vũ Văn T và các đối tượng Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2, Vũ Văn N cùng nhau sử dụng trái phép chất ma túy.

[2] Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 cùng góp tiền để có được tổng số tiền 800.000 đồng mua ma túy, trong đó Vũ Lệnh T1 góp 300.000 đồng; Vũ Quốc T2 góp 100.000 đồng. Vũ Lệnh T1 gọi điện thoại cho một người phụ nữ không xác định được lý lịch trao đổi mua ma túy; sau đó Vũ Quốc T2 đi mua 800.000 đồng ma túy của người này. Theo sự chỉ đạo của Vũ Văn T thì Vũ Lệnh T1 gọi điện thoại cho Vũ Văn N hỏi mượn bộ dụng cụ sử dụng ma túy. Ngay sau đó, Vũ Văn N cầm bộ dụng cụ sử dụng ma túy đã đến nhà Vũ Văn T để các đối tượng cùng sử dụng.

[3] Theo quy định tại khoản 1 Điều 255 Bộ luật Hình sự thì “Người nào tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy dưới bất kỳ hình thức nào...” (cụ thể thực hiện một trong các hành vi như: bố trí, sắp xếp, điều hành con người, phương tiện; cung cấp ma túy, địa điểm, phương tiện, dụng cụ... để thực hiện việc sử dụng trái phép chất ma túy), là đủ yếu tố cấu thành tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy”. Như vậy, Vũ Văn T có hành vi cung cấp địa điểm; đồng thời Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 còn thực hiện và hành vi góp tiền mua ma túy, để tự mình sử dụng trái phép chất ma túy và cung cấp chất ma túy, địa điểm, phương tiện để người khác cùng sử dụng chất ma túy. Hành vi của Vũ Văn T, Vũ Lệnh T1, Vũ Quốc T2 là đủ yếu tố cấu thành tội “Tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy” theo quy định tại điểm b khoản 2 Điều 255 Bộ luật Hình sự.”